

Křtinský zpravodaj

Březen 2021/1

Vážení souseď,

v posledním čísle loňského Zpravodaje jsme si přáli, aby se situace s covidem co nejdříve zlepšila a život se vrátil do normálu. Situace se, bohužel, vůbec nezlepšila. Naopak je v celostátním měřítku spíše horší. Počty nemocných se zvyšují, nemocnice se dostávají do vážných problémů s kapacitou. Očkování také neprobíhá dle původního plánu. Rozhodně si přeji, společně s vámi, aby se situace dostala co nejdříve do stavu, na který jsme byli zvyklí. Chtěl bych všem poděkovat, že u nás ve Křtinách v současnosti nemáme jediného pozitivního s covidem. Vypovídá to o tom, že chápeme současnou nelehkou situaci lépe, než ve větších městech. Snad se nám podaří všechny ty plesy, ostatkovou zábavu a další akce, kterými vždy začínal nový rok, co nejdříve vrátit do normálu. Začneme se potkávat, bavit, jezdit na zájezdy, pořádat zajímavé besedy a mnoho dalšího.

Velmi mě mrzí, že zrovna teď nemůže proběhnout vítání našich nových občánků, kterých se v loňském roce urodilo pozeňnaně. Všechno je nachystáno a budeme vás kontaktovat ihned, jakmile to bude možné.

Ani v době covidu se chod obce nezastavil. Proto přidám i nějaké informace k tomu, co se v současnosti v naší obci děje, co budujeme a jak se snažíme zlepšovat podmínky života v naší obci.

Práce na koupališti probíhají dle harmonogramu a v současnosti je už vidět, jak asi bude vypadat. Rekonstrukce sociálního zázemí je dokončena, budou následovat další úpravy budovy, která dostane také novou střechu a kabát. Je toho ještě hodně, ale věřím, že vše se podaří dokončit v plánovaném termínu do prázdnin. Nezbyvá než doufat, že nám covidová situace dovolí koupaliště také slavnostně otevřít.

Na kabelové televizi a na našich webových stránkách také hledáme zájemce a nabízíme možnost pracovních pozic, které budou pro provoz koupaliště nezbytné. Budete-li mít někdo zájem podílet se na jeho provozu, rádi se s vámi na podmínkách domluvíme.

Také se snad podaří zase posunout tu naši silnici přes obec, včetně chodníků. Věřím, že v této nelehké době se nám toho podaří zrealizovat co nejvíc, aby byla po skončení pandemie naše obec zase o něco krásnější a život v ní o něco lepší.

Na závěr musím poděkovat našim technickým zaměstnancům za jejich výkony v průběhu letošní zimy. I když nás může zima ještě leccjak překvapit, zdá se, že to hlavní už máme za sebou. Oproti předchozím zimám byla bohatší na sněh a ani tentokrát si neodpustila několik škodolibých náledí. Přes to všechno se našim hochům dařilo následky sněžení a náledí rychle odstraňovat. Pro srovnání: Když republiku jednou v pondělí ochromila ledovka, tak třeba v Praze řešili ještě ve čtvrtek neposypané chodníky a lokální komunikace, a to mají mnohem bohatší vybavení, jak strojové, tak personální. Naproti tomu naši hoši zajistili, že jsme se mohli poměrně bezpečně pohybovat již první den kolem poledního.

O tom, že si příroda dokáže prosadit svou, jsme se v uplynulém roce přesvědčili, díky covidu, mírou vrchovatou a zdá se, že se o tom budeme přesvědčovat ještě nějakou dobu i letos. Prosím vás tedy, abyste vydrželi ještě pár týdnů dodržovat nezbytná omezení. Vítězství nad pandemií je naším společným úkolem, který za nás žádná vláda, ani opozice neudělá.

Váš starosta

Sčítání lidu 2021

Akce, která nás čeká za pár týdnů, je vzácnější, než volba prezidenta. Proto je třeba k ní přistoupit se vši zodpovědností. Statistická data jsou nezbytná pro strategické rozhodování státu a případné korekce nastavených řídicích mechanismů. Naše společnost se neustále vyvíjí, její potřeby také. Tomu je třeba přizpůsobovat metody plánování a řízení státu. I když se může zdát, že stát má dostatek informací, aby se bez sčítání obešel, sčítání obyvatel plní několik důležitých úkolů, které nelze řešit jinak. Především umožňuje státu ověřit si, zda jsou jeho standardní evidenční mechanismy funkční. Zda nezastarávají, zda třeba některé typy nových důležitých informací nezůstávají nepodchyceny. Celá řada informací se také ani jiným způsobem nezjišťuje. Výsledkem sčítání jsou pak podklady pro strategická rozhodnutí, zda v budoucnu spíše podpořit výstavbu mateřských školek, domovů pro seniory nebo nemocnic, zda posílit výstavbu dopravní infrastruktury spíše v Jihomoravském, či Libereckém kraji, atd.

Letošní sčítání bude jiné, než jak jsme byli dosud zvyklí. Proto si, prosím, pečlivě přečtěte následující instrukci Státního statistického úřadu:

Průběh sčítání

Sčítání 2021 začíná rozhodným okamžikem o půlnoci z 26. na 27. 3. 2021. Do 9. 4. 2021 má každý možnost sečíst se online prostřednictvím elektronického formuláře na webu www.scitani.cz nebo v mobilní aplikaci. Kdo se nesečte online, má zákonnou povinnost od 17. 4. do 11. 5. 2021 vyplnit a odevzdat listinný formulář. Jeho distribuci zajišťují sčítací komisaři. Vzhledem k současné epidemické situaci připravil ČSÚ v součinnosti s Českou poštou a hlavní hygieničkou České republiky distribuci a sběr listinných formulářů, při kterých dojde k výraznému omezení fyzických kontaktů mezi sčítacími komisaři a obyvatelstvem. Distribuce formulářů do domácností bude probíhat podobně, jako nyní probíhá doručování doporučených poštovních zásilek, při dodržování přísných hygienických pravidel (ochranné pomůcky, dezinfekce, fyzický kontakt primárně venku, minimalizace doby kontaktu). Z tohoto důvodu nebudou sčítací komisaři pomáhat s vyplňováním formulářů. V případě potřeby se však můžete obrátit na infolinku 840 30 40 50.

Vyplněné formuláře bude možno odeslat v předtištěné obálce prostřednictvím schránek České pošty nebo odevzdat na cca 800 kontaktních místech České pošty (vybrané pobočky). Odeslání bude zdarma. Kontaktní místa budou provozována za zvýšených hygienických požadavků.

Koho se sčítání týká?

Sčítání 2021 je povinné pro všechny osoby, které mají k rozhodnému okamžiku trvalý pobyt nebo přechodný pobyt nad 90 dnů na území ČR. Sečíst se musí každá taková osoba, bez ohledu na místo skutečného pobytu, věk, svéprávnost a zdravotní stav. Za osoby mladší 18 let, osoby omezené ve svéprávnosti a podobně provádí sečtení jejich zákonný zástupce, opatrovník nebo osoba k tomu oprávněná. Sčítání se týká i cizinců přítomných v ČR v rozhodný okamžik, s výjimkou diplomatů nebo cizinců s krátkodobým pobytem do 90 dnů.

Kontaktní místa

Kontaktní místa Sčítání 2021 najdete na vybraných pobočkách České pošty a všech krajských správách Českého statistického úřadu. Poskytují široké veřejnosti informace o sčítání a jsou také místy, na kterých lze získat nebo odevzdat listinné formuláře.

Ochrana dat

Bezpečnost dat sčítání je zásadní. Veškeré osobní údaje jsou zpracovávány v souladu s příslušnými právními předpisy a používány jsou maximálně zabezpečené informační systémy.

Přínos sčítání

Výsledky jsou široce využitelné například při přípravě programů bydlení, rozvoji infrastruktury nebo plánování lepší dostupnosti služeb. Informace zjištěné během sčítání ovlivňují činnost veřejné správy, podnikatelské záměry i směřování výzkumných či vědeckých pracovišť a v konečném důsledku ovlivňují život každého z nás.

Podrobnější informace naleznete na webu www.scitani.cz.

*Pro nás Křtinské, je důležitá informace, že nejbližší kontaktní místa České pošty jsou: **Jedovnice** (tel. 954267906), **Blansko**, Hybešova 584/53 (tel. 954267801), **Vyškov**, Dvořákova 128/23 (tel. 954268201) a celá řada brněnských pošt. Po internetu to bude určitě pohodlnější.*

Jubilanti 2021

V následujících měsících oslaví životní jubilea tito naši spoluobčané:

Březen

Ivan Grégr, Marie Hloušková (Santini), Jiří Hubeňák,
Gerhard Kollinger, Marie Kotulanová, Františka Lišková,
Jiří Ševčík, Irma Třísková, Miroslav Urbánek

Duben

Mária Belányiová, Ludmila Grégrová, Marie Horná (Santini),
Jiřík Nezval, Drahomíra Povolná (Santini), Alois Švenda

Květen

Jaroslava Hamerská, Emilie Kalábková (Santini),
Jarmila Komprdová (Santini), Zdeněk Kovář,
Bohumila Machačová, Zdeněk Opletal, Vít Rumpel,
Libuše Sehnalová

Červen

Vladimír Kocman, Olga Raiblová, Anna Řezníčková (Santini),
Zdenka Ščudlová, Rudolf Šilhánek

Přejeme jim do dalších let života pevné zdraví a osobní spokojenost.

Pytlový sběr

Během jara vyjedou obecní zřízení pro třídění odpad
ve žlutých pytlích v těchto termínech:

17. března, 14. dubna, 12. května, 9. června, 7. července.

Děkujeme vám za spolupráci při třídění odpadu.

Revoluce v koupelně

Koupaliště, dříve koupelna, je na stejném místě již devadesát let. Poslední jeho rekonstrukce byla zahájena v červnu 1971. Osvěžení nám pak poskytovalo nepřetržitě téměř půl století. Dnes se ocitlo na hranici své životnosti. Jeho nová rekonstrukce byla zahájena na podzim 2020. Následující obrazová dokumentace ukazuje průběh a zejména aktuální stav přestavby.

Práce se nezastavily ani v nejtužších mrazech. Stav dne 11. ledna 2021.

***Dnes se již rýsuje mezi výkopy dno skutečného bazénu.
Oproti svým předchůdcům bude situován delší stranou kolmo k silnici.***

Nový bazén bude o poznání menší. Jeho délka 25 metrů bude ve srovnání s tím předchozím poloviční. Díky tomu se výrazně sníží náklady na rekonstrukci a hlavně náklady na budoucí provoz. Podle projektových propočtů bude bazén našim potřebám i tak bohatě dostačovat.

Stavební práce by měly skončit do prázdnin. Dá-li covid, mohli bychom tak stihnout první tempa ještě v letošní plavecké sezoně.

Tento důkaz, že zima 2020/2021 výjimečně zabloudila i do Křtin, pořídil pomocí dronu pan Jaroslav Halas, který je také autorem fotografie z přední strany Zpravodaje.

Skaut Křtiny

V létě křtinští skauti uspořádali své tradiční tábory a v září se zdárně rozjela jejich činnost. Mimo jiné při příležitosti dne Křtin oslavili 30 let obnoveného křtinského střediska.

Než jsme se ale nadáli přišel říjen a opět jsme museli zasednout k počítačům a pokračovat v distančních "online" schůzkách. Pro zpestření si tentokrát vedoucí připravovali také různé individuální aktivity venku – jako hledání „kešek“ nebo „vánoční box“, kde jsme si mohli vyměnit dárky s jinými skauty.

Křtinští skauti také zprostředkovali přímou linku s tradičním Mikulášem a jeho družinou a tak i letos mohly být hodné děti obdarovány a zlobivé se polepšit.

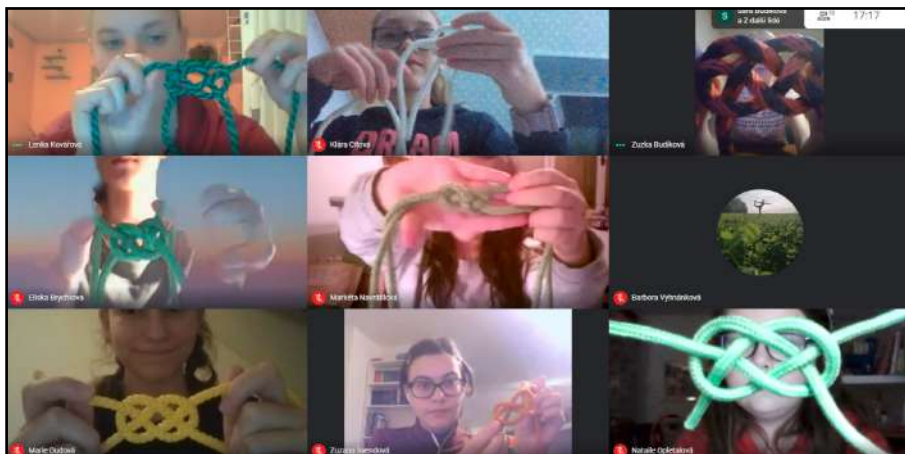
Před Vánocemi jsme se mohli opět na chvíli setkat osobně, na opravdových „offline“ schůzkách a vůbec nám nevadilo, že jsme při tom museli být venku, kde byla zima. Před Štědrým večerem jsme také opět rozdávali Betlémské světlo, kterým si lidé mohli zpříjemnit tyto krásné svátky. A společně jsme si také „hodili baňkou“ vánočních přání přes video (které můžete najít na našem Facebooku).

Bohužel nám v té době již zase situace nepřála, takže Betlémské světlo jsme nemohli roznášet jako obvykle a také tradiční Tříkrálová sbírka musela proběhnout bez koledování. Kasičky tak byly umístěny v obchodě, masně, kostele a na úřadu městysu. Tímto děkujeme těmto subjektům a jejich zaměstnancům a vedení za vstřícnost a všem, kteří přispěli, za jejich dary.

Skautská činnost dále probíhá online přes počítače a třeba místo závodu „Mistr uzlování“ jsme se učili vázat uzel přátelství. Příprava letních táborů je v plném proudu a všichni věříme, že se je podaří uskutečnit.

Na konci roku probíhalo sčítání skautského lidu (také známé jako registrace členů). V našem středisku je registrovaných 157 členů, což je opět vyšší číslo, než předešlý rok. Členská základna čítá děti a vedoucí ze Křtin a okolních obcí, ale i několik členů z Brna.

Za křtinské skauty sepsal Štefan Pind'ák

Skauská schůzka 21. století: Elektronická, distanční. Svými "uzly přátelství" se skautky navzájem pochlubily jen prostřednictvím počítače.

Pozn. red.: Když jsme před půlstoletím skautovali my, zakládali jsme si na zapalování ohně jedinou sirkou. Papír k tomu potřebovali jen "masňáci", my jsme zapalovali "komářima nožkama". Že by šlo provozovat schůzky přes počítač, to nás nenapadlo ani v nejbujnějších snech. Covid nám tak otevřel okno do budoucnosti. Doufejme, že je zase brzy zavře, ukázal však, že Skaut přežije i apokalypsu.

Vzácná chvílka klasického skautingu během krátkého předvánočního uvolnění. Masňáci vyrazili do obchodů, skauti k táboráku.

Jeskyně Výpustek

Jeskyně Výpustek je nejnověji zpřístupněnou jeskyní České republiky, a to přesto, že od jejího oficiálního otevření pro veřejnost letos počátkem března uplyne již třináct let.

Přesto, že ji za tu dobu navštívilo již více, než čtvrt milionu návštěvníků, v návštěvnosti zatím za ostatními jeskyněmi nejen v Moravském krasu poněkud zaostává. Prohlídková trasa není postavena na krásách krápníkové výzdoby, ale prohlídka jeskyně Výpustek je prezentována jako průřez mimořádně bohatou, desítky tisíc let trvající historií této jeskyně, včetně komplikované historie využívání všech jeskyní člověkem.

Výpustek byl znám již v dávných dobách, první písemná zmínka o něm pochází z roku 1608 a popisuje kosti již dříve nalezených zvířat – což znamená, že lidé do jeskyně chodili ještě před touto první zmínkou. Jeskyně se stala rychle známou, a z roku 1677 pochází informace, že místní obyvatelé za pomoci pochodní provázejí po jeskyni příležitostně zájemce. V devatenáctém století již návštěvníků chodilo několik stovek ročně a jeskyně byla začleněna do Vranovsko-Křtinského areálu, který v údolí vybudovali Liechtensteinové, stejně jako známý areál Lednicko-Valtický.

Na počátku dvacátého století přišlo ale pro jeskyni období méně radostné. Z jejich útrob bylo vyvezeno zhruba 35 tisíc tun sedimentů, hlíny s obsahem oxidu fosforečného, která se využívala jako hnojivo na pole. Největší devastaci přírodního charakteru jeskyně má na svědomí armáda tzv. První republiky. Původní složité bludiště chodeb přetvořila do podoby obrovských sálů, využitelných jako muniční sklad. Za druhé světové války byly prostory využity jako podzemní továrna firmy Ostmark na výrobu součástek k leteckým motorům. Počátkem šedesátých let se do jeskyně znovu nastěhovala Čs. lidová armáda, která v jedné z chodeb vybudovala Záložní chráněné velitelské pracoviště, které bylo funkční až do konce roku 2001.

Současná prohlídková trasa vede ze vstupní haly právě vnitřkem tohoto Velitelského pracoviště. Návštěvníci posléze z útrob objektu vycházejí do rozlehlých jeskynních prostor Medvědího sálu, přičemž si málokterý z nich uvědomuje, že jeskynní chodbou procházel i po celou dobu prohlídky Velitelského pracoviště. To je totiž vestavěno do původní přírodní chodby.

Tato chodba byla pro vestavbu dostatečně velká, takže poslední armáda při stavbě pracoviště nepotřebovala jeskyni nijak zásadně upravovat.

Vnějškem celé vestavby Velitelského pracoviště lze ve vlastní jeskyni vcelku volně procházet, a právě tuto skutečnost chceme návštěvníkům ukázat nově připravovanou prohlídkovou trasou. Bude začínat stejně jako ta současná ve vstupní hale, kde návštěvník dostane informace o celé historii jeskyně. Z Velitelského objektu ale zevnitř uvidí pouze úvodní část sanitární propusti, protože hned za ní z objektu vyjde do přírodní jeskynní chodby. Podél objektu bude návštěvník pokračovat k jednomu z konců tzv. Nízké chodby, kam ale jen nahlédne. Do této chodby se totiž podívá z jejího druhého konce, a to buď po kolenou, v podřepu, po břicho či nějakým podobným způsobem, prostě podle vlastní tělesné konstrukce. Nízká chodba je zachována ve své přírodní podobě a nebyla v průběhu doby žádným podstatným způsobem rozšiřována. Lze v ní uvidět původní sedimenty, sondy vzniklé při průzkumu pro těžbu fosfátových hlín a třeba i autentické podpisy návštěvníků i badatelů z minulého století.

Po návratu z Nízké chodby návštěvník překoná objekt Velitelského pracoviště po nově vybudovaném mostě a na druhé straně v prostoru chodby nahlédne do pobočné Knížecí chodby. Ukážeme mu třeba mnoho nově vznikajících krápníků zvaných brčka a projde i kolem jednoho ze světové sítě přístrojů, které v podzemí měří posuny skalních bloků. Po průchodu podél celého objektu návštěvník vyjde na současnou trasu v rozlehlém Medvědí sále, uvidí dvě z našich devíti propastí a prohlídku ukončí ve velkém Transportním vjezdu. Ten byl uměle vytvořen v roce 1936 Prvorepublikovou armádou pro vjezd nákladních vozů s nákladem munice.

V části trasy kolem objektu a v Nízké chodbě nebude instalováno osvětlení, návštěvník tedy prohlídku absolvuje v přílbě a se svítilnou zvanou čelovka, což mu zážitek z přírodních prostor ještě umocní, a prohlídka nové trasy bude chtít taky trochu odvahy a fyzické námahy. Kdo tuto námahu vynaloží, dozví se více o přírodě a méně o armádách a vojácích, ale od toho je na Výpustku klasický okruh.

Nový okruh by mohl být otevřen v letošní sezoně, ale vzhledem k epidemické situaci nedokážeme říci přesný termín. Napřed se musí otevřít jeskyně, které jsou z důvodu Nařízení vlády v době psaní tohoto příspěvku

uzavřeny. A záleží také na případných nařízených podmínkách, jejichž dodržování návštěvy jeskyní umožní, protože procházet tento náročný okruh třeba s respirátorem FFP2 si zatím moc představit nedokážeme.

Ale až bude okruh otevřen, věříme, že si své návštěvníky najde a mezi turisty méně známá jeskyně Výпустek se stane jeskyní vyhledávanou. Vždyť která jiná jeskyně může nabídnout procházku 40 000 lety své historie?

Jaroslav Ondráček, průvodce jeskyní Výпустek

Příprava nové, dosud nepřístupné, prohlídkové trasy.

Foto: autor článku

Fotbalový A-tým Sokola

Minulý rok jsme skončili v naší premiérové sezóně pátí, když jsme se rozloučili s diváky asi nejhezčím zápasem jara, zakončeným výhrou 5:1. Tento rok jsme se tak rozhodli pokračovat ve čtvrté lize Brněnské malé kopané, s cílem držet se v popředí tabulky.

Sezónu jsme začali slibně čtyřmi vítězstvími na domácím trávníku, za účasti fanoušků, kterým bychom rádi poděkovali za jejich přízeň. Dle přítomných se bylo na co dívat.

Potom nás však potkalo několik zranění a snad nám chybělo i trochu štěstí a tak za sérií výher následovaly čtyři prohry, často velmi těsné.

Ještě než byla podzimní část předčasně ukončena, odehráli jsme derby v Habrůvce, kde se na nás těšil místní *manšaft* v plné síle. Habrůvka ukázala své kvality a na začátku druhého poločasu vedla 3:0. My jsme se však nevzdali. Snížili na 2:3 a v posledních pěti minutách zápas otočili v náš prospěch. Lepší zakončení podzimní části jsme si snad ani nemohli přát.

Výsledky našeho týmu a tabulku můžete najít na této webové adrese: <http://www.malakopanabrno.cz/souteze/139-4-sabe-liga/prehled-souteze>.

Aktuálně jsme na krásném 2. místě a věříme, že jakmile se sezóna obnoví, budeme naši hrou opět těšit diváky a útočit na čelo tabulky. Tímto vás zveme na jarní část, o níž věříme, že proběhne. Rozpis bude umístěn na nástěnce a obvyklých místech.

Štefan Pindák

Foto: Z. Matuška

Celková tabulka soutěže				
Mužstvo	Z	V	R	P
1. SK Veselka	7	5	2	0
2. Sokol Křtiny	9	5	0	4
3. MKK Dynamo Brno "B"	7	4	1	2
4. FK Habrůvka	6	4	0	2
5. Cordoba 06 "C"	6	4	0	2

Den Křtin - fotbalové utkání Ženatí x Svobodní

Loňský podzim byl fotbalově nabitý, ale přesto nemohlo chybět tradiční exhibiční utkání **Ženatí versus Svobodní - O pohár starosty**. Obě mužstva byla herně vyrovnaná a dobře naladěná na přátelský zápas. Zejména tým Svobodných omladil. Důkazem toho nebyli jen mladí draví útočníci, ale i branku hájící Adam Špatinka. Také Ženatí představili nové posily.

Utkání bylo dle předpokladů vyrovnané a plné šancí. Na začátku se mohli Svobodní několikrát ujmout vedení, ale buď je zastavily rukavice Radka Brzobohatého nebo neměli štěstí v koncovce. Postupně tak začínali hrozit i Ženatí a pro změnu Adam zlikvidoval několik vyložených šancí. První gól vstřelili Svobodní, když po kombinaci zakončoval Kuba Kapl. Zápas dál pokračoval v tempu a o šance nebyla nouze. Za několik minut se Ženatí dočkali srovnání, když si balón zpracoval Staňa Pařil, obešel obránce a zakončil. Najednou to byli Ženatí, kteří byli na koni, ale Svobodní to nevzdali a v půli druhého poločasu se opět ujali vedení schovanou střelou po zemi z kopačky Petra Garaje. Zápas se stále hrál na obě strany, ale když přidal třetí branku Svobodných Roman Valenta, byli k výhře o dost blíže Svobodní. I když obě strany stále útočily a gólmاني museli předvést několik výborných zákroků.

Svobodní svoje vedení nakonec udrželi a po čtyřech letech se tak mohli radovat z vítěství a převzít pohár od pana starosty oni. Pozápasový rozhovor s hlavními aktéry můžete shlédnout na Facebooku Sokola Křtiny.

Štefan Pind'ák

Foto: Z. Matuška

Dvacet let KŘOVÝ

V dubnu 2001 se v hostinci U Farlíků sešla malá skupinka nadšenců, aby se pokusili obnovit ochotnické divadlo ve Křtinách. Během několika měsíců se podařilo sehnat další ochotníky a secvičit první divadelní hru **Pekelné plány**. Její premiéra proběhla v únoru 2002 právě v hostinci U Farlíků.

Tak vznikl ve Křtinách spolek, který od roku 2004 nese jméno KŘOVÝ. To tvrdé Ý je v názvu záměrně, jedná se totiž o zkratku – **KŘtinský Ochotnický VÝkvět**. Od svého vzniku nastudoval celkem osmnáct divadelních her, sehrál neuvěřitelných devadesát představení ve Křtinách, ale i bližším a vzdálenějším okolí.

V kolektivu herců se vystřídala asi stovka ochotníků, někteří jen na jednu, dvě sezóny, jiní byli a jsou oporou hereckého kolektivu dlouhá léta. V průběhu času vzniklo také sedm divadelních manželství, kdy oba z manželů se podíleli na činnosti spolku. Doufáme, že hravost a touhu předvádět se na prknech jeviště budou přenášet i na jejich děti a že nám v jejich ratolestech roste nová mladá generace herců a hereček.

Zpravidla přichází KŘOVÝ s autorskými představeními, pro která si členové píšou své vlastní texty a pro některá vzniká i autorská hudba. Zatímco na většině scénářů se podílí několik scénáristů, autorem hudby byl s jedinou výjimkou Lukáš Sotolář.

Od svého vzniku je KŘOVÝ součástí bohatého křtinského života, členové se aktivně zapojují do všech spolkových akcí. Dlouhodobě spolupracují s jeskyní Výпустek, kde vystupují při divácky hojně navštěvovaném **Ďábelském** a **Pohádkovém Výпустku**.

Bohužel současná epidemiologická situace se projevila negativně také na činnosti ochotnického sdružení. V březnu 2020 chyběl jenom měsíc do premiéry nové divadelní hry. Ta se díky opatřením už nemohla uskutečnit. Po létě to vypadalo nadějně. Pak však došlo opět k omezení činnosti a zákazu všech zájmových aktivit. Velmi nadšeně jsme přivítali uvolnění v prosinci, vrhli jsme se na opakování již připravené divadelní hry – po třech zkouškách se dveře Spolkového domu opět zavřely a premiéra devatenácté divadelní hry se odsouvá na neurčito.

Doufáme, že se situace uklidní a my nadšeně opět oprášíme scénář a vrhneme se na nácvik. Vždyť zrovna v této době by naše nová hra **U nás v Kocourkově** určitě zvedla náladu a vykouznila úsměv, který teď všichni potřebujeme. Tak snad nás brzy na prknech, která prý znamenají svět, opět uvidíte.

Marcela Kuchyňková

První představení pohádky 'Pekelné plány' proběhlo v hostinci U Farlíků.

Zde se hrálo až do roku 2006.

Muzikály 'Panna a rytíř' a 'Piráti' vznikly spoluprací Martina Vojáčka a Lukáše Sotoláře.

Ve hře 'Doricha a Amasid', která zpracovávala původ pohádky O Popelce, tančila i děvčata z tanečního uskupení Saltarín.

Do činnosti se zapojují i děti herců. Ve hře 'Ukradené ženy' si zahrála i malá Jolanka Pind'áková.

Zatím poslední divadelní hru jste mohli vidět v roce 2019. Jednalo se o 'Krkolomnou pohádku' opět z pera Martina Vojáčka.

Soubor v rámci Dne Křtin předvedl i několik scének 'Oživené minulosti', které humornou formou zpracovávají historii Křtin.

Každoroční nasazení herců během Spolkového závodu je obrovské.

Ve spolupráci s průvodci jeskyně Výpustek vystupují herci z KŘOVÝ v 'Pohádkové jeskyni'. Představení se konají na oslavu Dne dětí. Když letos nebylo možné, aby děti přišly do Výpustku na tradiční mikulášskou nadílku, připravil Jiří Liška natáčení interaktivního filmečku 'Mikuláš na doma'. Ochotníci si v něm ochotně a s nadšením zahráli.

Foto: archiv Křový

ZAPIŠTE SI

Zubní pohotovost okresu Blansko

Březen

6.3.	MUDr. Tomašítková Eva	Adamov, Smetanovo nám. 327	722 907 551
7.3.	MUDr. Semrádová Marie	Sloup, Zemspol, 221	516 435 203
13.3.	MUDr. Sládek Jiří	Velké Opatovice, nám. Míru 492	516 477 319
14.3.	MDDr. Soldmann Martin	Lomnice, Tišnovská 80	549 450 128
20.3.	MUDr. Soldmannová Svatava	Lomnice, Tišnovská 80	549 450 128
21.3.	MUDr. Staňková Vlasta	Jedovnice, Zdrav. středisko	516 442 726
27.3.	MDDr- Stibor Jan	Lomnice, Tišnovská 80	549 450 128
28.3.	MUDr. Stojanov Milan	Blansko, B. Němcové 1222/15	605 184 479

Duben

2.4.	MUDr. Ševčík Štěpán	Svitávka, Hybešova 197	516 471 210
3.4.	MUDr. Ševčíková Bohdana	Blansko, Svitavská 1A	516 416 386
4.4.	MUDr. Ševčíková Radomíra	Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 454
5.4.	MDDr. Šméralová Kristýna	Boskovice, Lidická 8	731 074 479
10.4.	MUDr. Štrajtová Jana	Černá Hora, Zdrav. středisko	608 220 806
11.4.	MUDr. Šumberová Ludmila	Lysice, Komenského 429	516 472 227
17.4.	MUDr. Švendová Zdena	Křtiny, Zdrav. středisko	516 439 404
18.4.	MUDr. Tomášková Barbora	Blansko, Pražská 1b	734 177 800
24.4.	MUDr. Semrádová Danuše	Sloup, Zemspol, 221	516 435 203
25.4.	MDDr. Trubáčková Pavlína	Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 452

Květen

1.5.	MDDr. Veselý (MDDr. Veselá)	Letovice, Masarykovo náměstí 162/38	792 325 591
2.5.	MDDr. Veselý Petr	Letovice, Masarykovo náměstí 162/38	792 325 591
8.5.	MDDr. Vrbová Markéta	Knínice u Boskovic, 330	774 844 735
9.5.	MUDr. Žilka Vlastimil	Benešov, 19	516 467 313
15.5.	MUDr. Beranová Alžběta	Blansko, Gellhornova 9	735 056 656
16.5.	MDDr. Bočková Eva	Kunštát, nám. ČSČK 38	516 462 203
22.5.	MUDr. Bočková Jana	Kunštát, nám. ČSČK 38	516 462 203
23.5.	MDDr. Dufková Simona	Blansko, Pražská 1b	721 425 074
29.5.	MUDr. Fenyk Vlastimil	Letovice, Tyršova 15	516 474 310
30.5.	MDDr. Fojtíková Veronika	Rájec, Zdrav. středisko	516 432 138

Červen

5.6.	Dr. Giryeva Halyna	Boskovice, Lidická 8	734 231 261
6.6.	MUDr. Grenarová Marie	Blansko, Vodní 5B	724 081 182
12.6.	MDDr. Hájková Barbora	Blansko, Gellhornova 9	725 332 967
13.6.	MUDr. Hanáková Jitka	Blansko, Pražská 1b	516 418 788
19.6.	MUDr. Havlová Petra	Blansko, Pražská 1b	721 425 074
20.6.	MUDr. Hosová Eva	Rájec, Zdrav. středisko	516 432 138
26.6.	MUDr. Hošáková Kateřina	Adamov, U Kostela 4	516 446 428
27.6.	MUDr. Houdková Radka	Blansko, Pražská 1b	731 144 155

Služba je poskytována o sobotách, nedělích a ve svátky

v době od 8:00 do 13:00 hodin.

*Mimo výše uvedenou dobu je služba zajištěna v Brně, Úrazová nemocnice, Ponávka 6,
tel. +420 545 538 111.*

Ve všední dny od 18:00 hodin do 24:00 hodin. O sobotách, nedělích a svátcích od 8:00 do 20:00.

Zapomenutý projekt aneb lyžařský vlek ve Křtinách

"Uprostřed zimy, zapadlé jsou Křtiny", pravil by rádoby básník, při pohledu z okna na sněhovou nadílku letošního ledna. Nám, již letitým křtinským sokolíkům, mohlo se při pohledu na zasněžené údolí od Pivovaru po Viligrunt vybavit i něco zcela jiného: lyžařský vlek na Kolonce.

Letos v létě tomu bude 30 roků, kdy členové místního Sokola provedli - ač neradi - demontáž lyžařského vleku, postaveného na louce za domy na Kolonce, na svahu nesoucím hrozivé označení „Na Blesku“. Už tímto názvem by křtinská sjezdovka mohla být okamžitě zařazena do kategorie obtížnosti sjezdovek černých - ale nepředbíhejme, nebylo tomu tak. Osvěžme si něco z jeho historie.

Rozhodnutí, postavit přímo v obci lyžařský vlek, pomalu uzrávalo v polovině 70-tých let. Přispěla k tomu každoroční rodinná zimní rekreace v Javorníkách, na chatě *Bačkárka*, patřící Moravanu Otrokovice, kterou zajišťoval křtinský Sokol pro své členy. K horské chatě patřil vlastní lyžařský vlek, zvaný „kotváč“. Každý lyžař dostal svoji kotvu, což bylo prkénko s lankem a upínacím háčkem, kterou měl při sjezdu lyžař omotanou okolo pasu. (Dodejme, že za celodenní využívání vleku platili dospělí ubytovaní 25 Kčs, děti jezdily zdarma.)

Pro většinu z nás v té době lyžování ve Křtinách znamenalo vyšlápnout si stromečkem svah nahoru a odměnou byl sjezd dolů. Rozhodně zdravý pohyb, ale ne každý lyžař to vydržel delší dobu. Kdo pak okusil jízdu vlekem nahoru a gravitací dolů, ten - rozmazlen - u lyžování zůstal.

Chut' postavit si vlastní vlek tu tedy byla, nadšení sokolské skupiny rovněž. Mirek Pokorný, náš sokolský pokladník, měl na účtu něco kolem 25 tisíc (hlavně příspěvky na činnost od Tělovýchovné jednoty v Blansku), tedy slušné peníze, ale pro financování stavby to bylo málo. Nezbyvalo, než vyrobit vše, včetně strojního zařízení, svépomocí a naštěstí tu byl i zdroj - Výzkumná stanice s přejícím vedením, podporujícím mnohé sociální aktivity, včetně sportu. A byla tu i profesní zkušenost týmu vývojářů konstrukcí lesních lanovek. Když s lesní lanovkou lze na 800 m vléci třítunový náklad dříví, proč ne 10 lyžařů na 200 m? A to bylo naše řešení.

Něco málo k technickému provedení

Dolní 2,5 m vysoký stožár s pohonnou stanicí byl ukotven asi 3m před plotem pana Jaroslava Novohradského (vedle Matuškových), elektrikáře, který nám vyšel plně vsříc a umožnil se napojit na jeho domácí elektrický rozvod. Horní stožár byl postaven až v lese, asi 10 m v hloubce lesního porostu a svah zde byl skopán do roviny, pro snadné odepínání. Mezi oběma stožáry byl natažen okruh oběžného lana, na které se každý lyžař připojil svojí kotvou. V té době běžná jednoduchá konstrukce krátkých lyžařských vleků. Náš vlek měl délku 170 m. Snad pro ty zvědavější můžeme popis doplnit o řešení pohonu oběžného lana, které bylo originální: místo pohonné kladky lana o velkém průměru (800 – 1000 mm) byla využita speciální kladka se širokou drážkou tzv. *lanáčem* o průměru asi 400 mm, okolo které je oběžné lano ovinuto ne jednou, ale vícekrát. Systém, převzatý od lesních lanovek, vyvíjených při Výzkumné stanici VÚLHM (*lesní lanovky se tam, pod hlavičkou ŠLP Křtiny, vyvíjejí dodnes*).

Provoz vleku

Pro členy místního Sokola bylo využívání vleku zdarma. Pokud byl dostatek sněhu (zimy byly tenkrát jiné, povzdychnou si pamětníci), jezdilo se o víkendy od 10. do 16. hod., ve všední dny od jedné či dvou hodin odpoledne. Vlekaři se střídali a často to byli ti, co měli k vleku z domova nejblíže. Pokud zavzpomínáme, nejobětavějším vlekařem byl Jiří Láznička. Mnohé děti, hned jak přišly ze školy, už byly na vleku a naučily se pěkně lyžovat. Mohli jsme se tehdy pochlubit, že při okresních lyžařských přeborech v Hořicích naši malí závodníci obsazovali vždy medailové posty (chlapci Švédovi, dcerky Pernicových a Horkových). Konec lyžařské sezony ve Křtinách patřil někdy i karnevalu.

Zdálo by se, že vše, co s vlekem souviselo, bylo idylické a nám, co jsme byli u toho, zbyl jenom povzdech s krásnými vzpomínkami. No, ne tak docela. Na každou historii je možno se podívat z různého pohledu a to platí i o historii lyžařského vleku ve Křtinách. Jeho provoz, jako tehdy u všech vleků podobné konstrukce, provázelo i jisté riziko. Každý i malý, méně zkušený lyžař, připínal sám svoji kotvu u dolní stanice na oběžné lano, které bylo ve stálém pohybu. Můžeme zmínit jednu horkou chvíli u vleku, která našťáště dopadla dobře: jedno děvče dávalo bez čepice na obdiv svoje dlouhé

vlasy, učesané do koňského ocasu. Při zapínání na vlek si kotvou připnulo k lanu i svoje vlasy. Nevím již, kdo z nás si toho na poslední chvíli všimnul, a havarijním tlačítkem *Stop* chod vleku zastavil.

Ukončení

Po desíti, či jedenácti letech provozu byl vlek počátkem 90-tých let definitivně demontován. Technicky již neodpovídal platným regulím a navíc louka, na které byla sjezdovka, se musela v rámci restituce vrátit původním majitelům.

Co našemu vleku chybělo, byly sedačky, sněžná děla a skipasy. Co ale u vleku nechybělo nikdy, byla várnice s teplým čajem a chlazená lahvinka slivovičky.

Přemysl Horek

Pozn. red.: Pamětníci si ani nemusí uvědomit, že dnes již polovina křtinských obyvatel slavnou éru křtinského Blesku nepamatuje. Jeho sláva skončila shodou okolností krátce před tím, než skončily krásné, sněhuplné zimy osmdesátých let. Od té doby už by stejně mnoho příležitostí k provozu vleku nebylo. A kdyby se vám zdálo, že to byla jen taková skluzavka pro malé děti, z vlastní zkušenosti mohu potvrdit, že nenápadná louka dokázala méně zručným lyžníkům přivodit i docela hrůzostrašnou diagnózu.

Šéfredaktor.

Horní konec

Dolní konec

Pionýrské douglasky

Pozorný čtenář Zpravodaje si jistě vzpomene na článek z loňského léta, s názvem *Knížecí douglasky*. V něm jsme věnovali pozornost stromům, které se objevily v okolí Křtin na počátku minulého století z dopuštění knížete Liechtensteina a které dnes patří k dominantám místních lesů. V tom článku jsme také pravili, že v okolí Dřínové a Proklestu jich rostou stovky.

To je sice pravda, ale neznamená to, že každou douglasku, kterou v křtinských lesích najdete, nechala vysadit ausgerechnet Jeho Osvícenost, knížepán. Ono se totiž rychle ukázalo, že z lesnického hlediska má douglaska některé docela zajímavé vlastnosti: Zejména velmi rychle roste, její dřevo se hodí k stavebnictví, i k výrobě nábytku. Tím se podobá smrku, s nímž si ji lidé často pletou. V některých parametrech se ale od smrku dost podstatně liší: je například daleko odolnější vůči vývratům. Osobně jsem za celý život viděl jen jedinou douglasku vyvrácenou větrem. Její života-schopnost dokládá třeba jedinec, rostoucí kousek od vrcholu Dřínové, těžce zasažený asi před půlstoletím bleskem. Téměř zničený strom přišel tehdy o skoro celou korunu a značnou část kůry kmene. Přesto přežil. V mrvých částech svého kmene dnes hostí přes léto včely a vůbec se nechystá zemřít. Jeho nová koruna shlíží s majestátních výšin na drobotinu, rostoucí hluboko pod ní, jako by se to ani nebylo stalo.

Zásadní rozdíl oproti smrku spočívá ale v jiné věci: nechutná kůrovci. A tak jedinou negativní vlastností douglasky je její původ. Není zdejší, nýbrž dovezená z Ameriky a ochránci přírody proto na ni hledí skrz prsty. Například v Moravském krasu je její pěstování výslovně zakázáno zákonem. Dřínová a její okolí naštěstí v Moravském krasu neleží. Pěstování douglasky je zde tudíž legální a ve srovnání se zbytkem republiky i poměrně hojně.

Dávno po odchodu knížete Liechtensteina z křtinského panství, dávno po druhé světové válce, celých padesát let po vysazení knížecích douglasek, které již v té době dorůstaly dobrých dvaceti metrů, přišla jedna z dalších vln sázení douglasek.

A přišla ve zvláštní době konce padesátých a počátku šedesátých let, kdy budovatelské nadšení zachvátilo nejen svět dospělých, ale i školy. Křtinská škola podávala v té době v rámci lesních brigád neuvěřitelné pracovní výkony, které by dnešní mládež jen stěží dokázala následovat.

V padesátých letech se žáci školy věnovali vyrývání bukových a habrových semenáčků, které se pak používaly k zalesňování pasek. Během jediné sezony dokázali vyzvednout až 75 tisíc semenáčků.

A v této době přišel ze správy Školního lesního statku v Adamově na jaře 1960 do školy další úkol. Školní kronika hlásí:

Ve dnech 4., 6. a 13. dubna (1960) zúčastnili se žáci 6.-8. třídy prací v lese. Bylo vyzvednuto 67.000 boučků z náletu, byl zalesněn pozemek ve výměře 1 ha, enklava u Bukoviny, kde naši žáci vysázeli 2600 sazenic douglasek. Tento lesík byl na malé slavnosti přejmenován na Pionýrský lesík osmiletky ve Křtinách. Pořízených snímků z této akce bylo využito vhodně k propagaci spojení školy se životem.

Ačkoli jsem se dosti snažil, "pořízených snímků z této akce" jsem se nedobral. Podařilo se mi jen dohledat pár pamětníků, kteří se na výsadbě osobně podíleli. Například žák Miroslav Urbánek - dnešní předseda Klubu seniorů nebo žák Zdeněk Farlík - dnešní hostinský. Díky jejich informacím se dnes můžeme pokochat alespoň současným stavem *Pionýrského lesíka*. Tehdejší semenáčky jsou dnes sotva 25 metrů vysoké. Co by člověk taky čekal od douglasek, vysazených teprve před jednašedesáti lety?

Kousek za ním je v lese ukryta krásná liechtensteinská douglasková alej, která na svůj objev teprve čeká.

Petr Švenda

O založení Křtin

Jsme před jeskyní Výpustek, která je u vchodu doplněná jednoduchou dřevěnou konstrukcí zastřešenou starými kůžemi. U vchodu čoudí oheň a v železném kotli se vaří hustá polévka.

Naproti přes potok sledujeme skupinu řemeslníků, kteří uvážlivými, rutinními pohyby dokončují práce v několikametrové jámě zakousnuté do mírného svahu. Začišťují stěny a obkládají je kameny z hromady navršené opodál. Několik z nich dokončuje jakousi nevysokou stěnu s malými klenutými oblouky v průčelí, která přehrazuje ústí jámy směrem k potoku. Omazávají ji bahnem, které mají pečlivě namíchané v dřevěných neckách, vyplňují mezery mezi kameny, formující pravidelné úhledné oblouky, kterými by se při troše vůle dovedl člověk protáhnout.

U stezky, která se táhne údolím před jeskyní přibývají na hromadu kmeny stromů z okolí a dva muži je vytrvale krátí na přibližně metrová polena, která rovnají do rázku u dokončované stavby. Za několik dní, až bude konstrukce dostatečně vyschlá, obloží zídku dřevem a rozdělají oheň, který ji zpevní. Začnou pak jámu ve střídavých vrstvách plnit poleny a nadrobno roztlučenými vápencovými kameny. Celou konstrukci překryjí drny vyrytými na mýtince u potoka, aby tak pec lépe tepelně utěsnili. Pod vsádkou rozdělají oheň skrze všechny oblouky ve stěně zároveň, aby výpal probíhal rovnoměrně ve všech částech pece. Skrze oblouky budou zároveň po několik dalších dní přitápět z připraveného rázku a korigovat teplotu uvnitř, aby vznikl dostatek kvalitního vápna na konstrukci první zděné stavby v této části nehostinné vrchoviny.

Jsme ve 13. století, na počátku vrcholného středověku a opat kláštera v Zábrdovicích rozhodl, že na soutoku dvou potoků, které dnes známe, jako Křtiny, je vhodné místo k vybudování reprezentativního kamenného kostela (nebo snad kláštera nebo dvora? - zatím nevíme), který bude sloužit k osvětě osadníků, vyslaných osídlit neobydlené území Dražanské vrchoviny. Jakmile bude stavba kostela dokončena, vápenický předák s pomocníky sbalí svůj provizorní příbytek ve Výpustku a budou pokračovat, kam panstvo rozhodne, stejně, jako před několika měsíci dokončili výpaly vápna nad vznikající osadou Proseč a byli posláni do křtinského údolí. Nebude trvat dlouho a slova latinské mše zazní poprvé nad *Vallis Baptismi*.

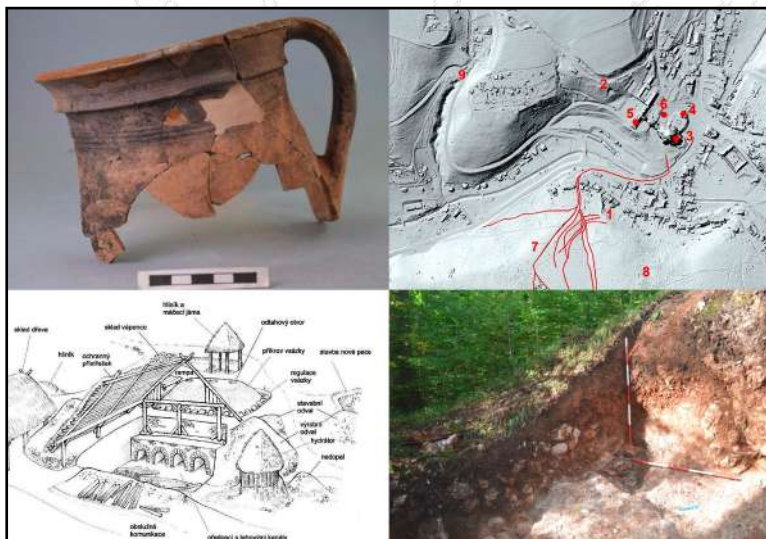
První kusé zmínky o Křtinách nám neřeknou nic o příbězích, které se ke středověkému životu v naší vísce vážou, ani, jak vznikala. Naštěstí nejsme odkázáni jen na ně. Krajina sama je mozaikou dávných aktivit, které cvičenému oku vyprávějí svůj příběh.

Obecní zastupitelstvo v Březině iniciovalo v roce 2020 archeologický výzkum vápenice nad lomem Hlubna, jejíž nejstarší fázi datoval nalezenými artefakty a typem konstrukce archeolog Petr Kos z ÚAPP Brno již do 13. století. V nálezové zprávě z tohoto výzkumu pak popisuje kontext nejbližšího okolí a uvádí i středověkou vápenici naproti jeskyni Výпустek, vybudovanou skupinou specializovaných řemeslníků, kteří pomáhali s budováním první infrastruktury na počátku osídlování jihu Dražanské vrchoviny.

Zpráva je po registraci volně dostupná online. Obrazová koláž byla užita s laskavým svolením autora (Petr Kos, ÚAPP Brno, v.v.i.). Zdroj fotografií Kos, P. 2020: Březina 2020, Ověřovací archeologický výzkum historické vápenice u Březiny. Rukopis nálezové zprávy č.j. MTX202100019 [cit. 2021-02-24]. Uloženo: Archiv nálezových zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i.

Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky <https://digiarchiv.aiscr.cz/id/M-TX-202100019>

Mgr. Tomáš Pavloň, správce dat archivu
Archeologický ústav AV ČR, Brno

1) Novověká keramika z archeologického výzkumu svědčící o dlouhodobém užívání březinské vápenice; 2) Mapa terénního reliéfu Křtin s vyznačením objektů historického významu; 3) Volná rekonstrukce březinské vápenice; 4) Ilustrační foto dokumentace březinské vápenice (autor fotografií a ilustrací - Petr Kos; přejato z Kos, P. 2021)

Výzva občanům Křtin

Vážení spoluobčané,

tento rok v březnu se na území České republiky uskuteční po deseti letech sčítání lidu, domů a bytů. V tomto sčítání nám statistický úřad dal možnost přihlásit se k moravské národnosti. Tuto možnost využily pokaždé statisíce lidí. Minule, v roce 2011, to bylo 522 474 lidí, pokud počítáme moravskou národnost v kombinaci s jinou národností, pak dokonce 630 897 lidí. Ve Křtinách to bylo celkem 191 občanů (23,9 %).

Moravský národ byl poprvé zmíněn již roku 822. Až na přelomu 19. a 20. století přijali Moravané ideu jednoho československého (českého) národa (z důvodu obrany proti germanizaci). Do té doby se skoro nikdo neoznačoval na Moravě Čechem. Dnes již pozbyl československý národ na Moravě důvod existence.

I přes to všechno jsme v dnešní době svědky, že se Morava vytrácí z médií a povědomí obyvatel. V médiích je Morava pojmem už jen v předpovědi počasí.

Milí spoluobčané, my, potomci lidu krále Svatopluka a středověkého moravského národa, který spravoval po tisíc let svoji zemi, přihlasme se k odkazu předků, kteří nám vybudovali tuto krásnou zemi, **přihlasme se k moravské národnosti!**

Pěkný den přeje
Ondřej Rada

A kdybyste si nebyli jisti, kterýže to je, ten Moravský národ, tady je malý vzorek (Hody 2019). Pozn.red.

Nedostatky

Jen máloco má tak vehementní tradici, jako ostatky. Prastará slavnost, vyvěrající z hlubin dávnověku, se neobejde bez medvěda a medvědáře, bez baby s nůši a spousty dalších tradičních masek, které vyražejí každoročně v závěru Masopustu na veselou obchůzku dědinou, aby pak, během večerního reje v hostinci u Farlíků, završily období hojnosti pochováním basy a zahájením čtyřicetidenního období půstu.

Ještě před pár desítkami let vyrážel veselý průvod každoročně po dědině až v Masopustní úterý, které představuje poslední výspu hodokvasu před středečním zahájením postního předvelikonočního období. Představitelé masek si brali dovolenou, případně úterní odpoledne poctivě nadpracovávali, jen aby se mohli zúčastnit průvodu.

Tento rozvrh Ostatků respektovaly všechny vlády a všechny ideologie, co jich přes naše území v minulosti prošlo. Dokonce i socialismus, který se oficiálně řídil ateisticky odmítavým přístupem k náboženství. Stačilo jen trochu zdůraznit pohanské kořeny a lidovost jarních tradic a "maškarádi" mohli vyrazit po dědině, jako kdykoli předtím.

Jediná ideologie, která si dosud troufla do ostatků zasáhnout, přišla až pak. Ideologie konzumu a pohodlí. Poznenáhlu se ukázalo, že je příliš nepohodlné, nepraktické a omezující slavit ostatky uprostřed pracovního týdne, brát si kvůli tomu v úterý odpoledne dovolenou a ve středu možná taky, pokud jsme jásali příliš. Dovolená se dá přece využít mnohem příjemněji. A tak se ostatkové průvody a zábavy jednoduše přesunuly z úterka na předchozí sobotu.

Možná však ostatkářům křivdím. Třeba to nebylo z pohodlnosti, nýbrž naopak: třeba se jen rozhodli, že si následný čtyřicetidenní půst dobrovolně o tři dny prodlouží. Proti tomu by nebylo lze ničehož namítati.

Ať tak, či onak, tyhle kosmetické prkotiny patří dnes již minulosti. Skutečné změny měly přijít teprve letos: Letošní Ostatky 2021 se zapíší do historie jako *"ostatky, které nebyly"*. Staly se z nich Nedostatky. Nezrušila je přitom žádná ideologie, nýbrž prachobyčejná příroda, jejímuž větru a dešti bychom chtěli poroučet. Připomněla nám, že pupkem světa rozhodně nejsme. Stačilo jí stvořit jediný, dobře mířený řetězec ribonukleové kyseliny, zvaný Covid-19 a máme po ptákách. Jakož i po ostatkách.

Ačkoli, možná i tohle je naopak: díky covidu máme vlastně celý rok jeden velký maškarní průvod. Jen místo medvěda a čarodějnice se dnes převlékáme za respirátor FFP2 nebo N95. A že jsme letos nepohřbili basu? Ani jsme nemuseli. Po loňských ostatcích jsme ji totiž nestihli exhumovat. Covid byl rychlejší. A protože ani Velikonoce už loni nebyly, trvá dodnes také loňský velikonoční půst se ztichlými hospodami, supermarkety a lyžařskými středisky. Výjimkou byly prázdniny, kdy jsme si chvilku zahřešili.

Na vybranou příliš nemáme. Tam, kde se umírá, končí legrace. Přestaňme proto podceňovat přírodu, která je příliš mocná na to, abychom si z ní mohli dělat nepřitele. Vydržme ještě chvíli nosit své karnevalové převleky a doufejme v rychlé očkování, aby i tahle podivná nekončící směs ostatků a půstu už brzy skončila.

Petr Švenda

Jedno masopustní úterý za první republiky před Starou poštou.

Vydává Komise pro informatiku Zastupitelstva městysu Křtiny, IČO: 00280429, jako periodický tisk územního samosprávného celku. Zpravodaj vyšel nákladem 300 ks. Občanům Křtiny je zdarma distribuován do poštovních schránek. Svoje příspěvky a náměty zasílejte na e-mailovou adresu zpravodaj@krtiny.cz, případně doneste na ÚM Křtiny osobně. Příspěvky nejsou honorovány. Za věcnou správnost příspěvku odpovídá autor. Redakční rada si vyhrazuje právo příspěvky dle potřeby krátit, případně stylisticky upravit nebo nezveřejnit.

Šéfredaktor: Petr Švenda. Tisk: Tiskárna Brázda. Registrováno: **MK ČR E 20584.**

Uzávěrka příštího čísla je **24. června 2021.**